

Protokoll 8/2021

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 19 oktober 2021 kl. 16:00-16:20, Stora kollegiesalen,
plan 1, Stadshuset

Ledamöter

Karin Ernlund (C) Ordförande
Salar Rashid (S) Vice ordförande
Andrea Hedin (M)
Johan Paccamonti (M)
Jennyfer Redin (M)
Peter Öberg (L)
Magnus Runsten (MP)
Erik Persson (S)
Rashid Mohammed (V)
Martin Westmont (SD)
Arslan Bicen (M) ersätter Tom Hedrup (M)
Alma Carlsson (S) ersätter Andrea Törnестam (S)
Marlene Karlén (V) ersätter Anna Lundgren (V)

Ersättare

Johan Hjelm (L)
Mathias Mellgren Helge (C)
Ofelia Namazova (KD)
Anders Eriksson (S)
Farida Al-Abani (FI)

Övriga närvarande

Karina Uddén Förvaltningschef
Amanda Broman Avdelningschef
Lykke Ask Nämndsekreterare

Justerare

Karin Ernlund, Salar Rashid

Datum för justering

2021-10-19

Paragraf

§6

Sekreterare

Lykke Ask

§ 6**Yttrande över remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)**

AMF 2021/807

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, DS 2021:27, till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Promemorian pekar ut riktningen för den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten och innehåller lagförslag som understödjer den pågående reformeringen av Arbetsförmedlingen och övergången till ett system där matchande och rustande insatser i huvudsak ska utföras av fristående aktörer.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på att samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna betonas i den angivna inriktningen för en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Det finns stora grupper som har behov av en kombination av insatser från både kommunen och Arbetsförmedlingen utifrån kommunens ansvar för socialtjänst och vuxenutbildning. Förvaltningen vill understryka att en väl fungerande samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen är en grundförutsättning för att motverka långtidsarbetslöshet inom dessa grupper och det behöver finnas tydliga förutsättningar för samverkan och parallella insatser utifrån kommunens lagstadgade skyldigheter. Förvaltningen anser att det i nuläget finns en mycket stor otydlighet kring förutsättningarna för samverkan, både på strukturell nivå och på operativ nivå kring individer, såväl med Arbetsförmedlingen som med de privata leverantörerna och att det behöver tydliggöras.

Förvaltningen anser att leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser behöver ges ett tydligare uppdrag att samverka med kommunerna och att det tydligt behöver framgå av upphandlingsunderlag och avtal.

Förvaltningen ser positivt på förslagen till lagändringar som syftar till att skyddet för enskildas integritet ska kunna upprätthållas samtidigt som ett effektivt informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och leverantörer ska kunna ske och har inga synpunkter på de föreslagna lagändringarna. Förvaltningen anser däremot att det i nuläget även saknas tydlighet och förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt informationsutbyte mellan kommuner, Arbetsförmedlingen och dess leverantörer. Detta behandlas inte i skrivelsen och förvaltningen poängterar att det behöver hanteras skyndsamt. För kommuner handlar det framförallt om att säkerställa informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunen för individer som ansöker om försörjningsstöd och arbetssökande som anvisas till att söka till reguljär utbildning. Det väcker samtidigt frågor om hantering av sekretessbelagd information.

Förvaltningen anser att det i inriktningen för den framtida arbetsmarknadspolitiken tydligare kunde framgå att arbetsförmedlingen ska medverka i det lokala och regionala arbetet för att möta strukturella problem kopplade till arbetsmarknaden. För många kommuner och regioner är kompetensförsörjningsfrågan central och där arbetsförmedlingen behöver vara aktivt delaktig och där även förmedlingens olika leverantörer behöver involveras i arbetet att möta kompetensbrist och bristyrkesproblematik. Många kommuner har idag även stora utmaningar att vända utvecklingen i så kallade särskilt utsatta områden. Även här vore det önskvärt att Arbetsförmedlingen kunde ha en mer tydlig roll i uppdraget att höja förvärvsfrekvensen och nå grupper som idag står helt utanför arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2021.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Ernlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi vill att alla som har möjlighet att arbeta ska kunna göra det. En trygg inkomst ger människor större frihet. Arbetslösheten är ett samhällsmisslyckande och ett stort slöseri med mänskliga resurser. Staten som är ansvarig för arbetsmarknadspolitiken ska se till att det

finns bra verksamheter och kvalitativa insatser för att stödja människor att komma i arbete och egen försörjning. Vi vill inte se fler stora neddragningar och omfattande kontorsnedläggningar. De som drabbas hårdast är de som står längst från arbetsmarknaden och är i behov av personligt stöd.

Därför är det beklagligt att några borgerliga partiers vilja att privatisera Arbetsförmedlingen har gått genom trots de konsekvenser som privatiseringarna kan få för både arbetssökande och samhälle. Vi delar kritiken som lyfts av de som arbetar praktiskt och akademiskt med arbetsmarknadsfrågor. Dessa förslag har redan och kommer även fortsättningsvis ha en stor påverkan även på kommunernas arbete.

Tyvärr har det redan visat sig att reformeringen av arbetsförmedlingen inte har varit lyckad. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU har gjort en första utvärdering om den nya matchningstjänst, Krom, som tillkom i och med reformeringen av Arbetsförmedlingen. Utvärderingen pekar på problem med den matchningstjänst som avgör vilka som ska tilldelas den nya tjänsten, den har sorterat in de arbetssökande fel så att de som skulle få tjänsten inte fått den och tvärt om. Detta är mycket allvarligt i synnerhet för alla de arbetssökande som inte får det stöd som ska möta deras behov. Men det försvårar självklart också för möjligheten att faktiskt utvärdera vilka följder som förändringarna får.

Det lagförslag som vi nu svarar på anser vi behöver ses över innan några beslut om lagändringar fattas. Vi hade önskat att departementspromemorian hade svarat på hur man avser att säkerställa att arbetssökande får bästa stödet och inte hamnar mellan stolarna. Samt tydliggjort kommunernas roll i den framtida arbetsmarknadspolitiken. Tyvärr lever inte promemorian upp till förväntningarna. Många av frågorna som kommuner ställer besvaras inte alls.

Det råder fortsatt en stor otydlighet kring samverkansfrågor och ansvarsfördelning. Det är inte tydliggjort hur Arbetsförmedlingen ska säkerställa att individer inte får aktiviteter upprepade. Inte heller hur man avser att säkerställa att det finns en helhetssyn runt individen och att stödet som erbjuds av olika aktörer hänger ihop. Vidare saknas det svar på vilket ansvar leverantörer av förmedlingsinsatser har för att samverka med bland annat kommunen.

Vi vill stämma in i fackförbundet ST:s kritik när det framhåller att promemorian anger exempelvis att Arbetsförmedlingen ska tillhandahålla digital och annan infrastruktur, men det framgår inte om de privata leverantörerna ska få tillgång till

Arbetsförmedlingens interna datasystem. Om så är fallet riskerar personuppgifter att få en mycket stor spridning, detta är en fråga som måste klargöras innan lagförslaget godkänns.

Slutligen är det beklagligt att lagförslagen inte innehåller något förslag av förändring av medlarskyddet. För några år sedan infördes meddelarskydd i offentligfinansierade privata verksamheter, men då undantogs arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Nu när större delen av Arbetsförmedlingens uppdrag ska utföras av privata utförare behöver lagstiftningen ändras på denna punkt, något som också fackförbundet ST har lyft.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Vi vill att alla som har möjlighet att arbeta ska kunna göra det. En trygg inkomst ger människor större frihet. Arbetslösheten är ett samhällsmisslyckande och ett stort slöseri med mänskliga resurser. Staten som är ansvarig för arbetsmarknadspolitiken ska se till att det finns bra verksamheter och kvalitativa insatser för att stödja människor att komma i arbete och egen försörjning. Vi vill inte se fler stora neddragningar och omfattande kontorsnedläggningar. De som drabbas hårdast är de som står längst från arbetsmarknaden och är i behov av personligt stöd.

Därför är det beklagligt att några borgerliga partiers vilja att privatisera Arbetsförmedlingen har gått genom trots de konsekvenser som privatiseringarna kan få för både arbetssökande och samhälle. Vi delar kritiken som lyfts av de som arbetar praktiskt och akademiskt med arbetsmarknadsfrågor. Dessa förslag har redan och kommer även fortsättningsvis ha en stor påverkan även på kommunernas arbete.

Tyvärr har det redan visat sig att reformeringen av arbetsförmedlingen inte har varit lyckad. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU har gjort en första utvärdering om den nya matchningstjänst, Krom, som tillkom i och med reformeringen av Arbetsförmedlingen. Utvärderingen pekar på problem med den matchningstjänst som avgör vilka som ska tilldelas den nya tjänsten, den har sorterat in de arbetssökande fel så att de som skulle få tjänsten inte fått den och tvärt om. Detta är mycket allvarligt i synnerhet för alla de arbetssökande som inte får det stöd som ska möta deras behov. Men det försvårar självklart också för möjligheten att faktiskt utvärdera vilka följder som förändringarna får.

Det lagförslag som vi nu svarar på anser vi behöver ses över innan några beslut om lagändringar fattas. Vi hade önskat att departementspromemorian hade svarat på hur man avser att

säkerställa att arbetssökande får bästa stödet och inte hamnar mellan stolarna. Samt tydliggjort kommunernas roll i den framtida arbetsmarknadspolitiken. Tyvärr lever inte promemorian upp till förväntningarna. Många av frågorna som kommuner ställer besvaras inte alls.

Det råder fortsatt en stor otydlighet kring samverkansfrågor och ansvarsfördelning. Det är inte tydliggjort hur Arbetsförmedlingen ska säkerställa att individer inte får aktiviteter upprepade. Inte heller hur man avser att säkerställa att det finns en helhetssyn runt individen och att stödet som erbjuds av olika aktörer hänger ihop. Vidare saknas det svar på vilket ansvar leverantörer av förmedlingsinsatser har för att samverka med bland annat kommunen.

Vi vill stämma in i fackförbundet ST:s kritik när det framhåller att promemorian anger exempelvis att Arbetsförmedlingen ska tillhandahålla digital och annan infrastruktur, men det framgår inte om de privata leverantörerna ska få tillgång till Arbetsförmedlingens interna datasystem. Om så är fallet riskerar personuppgifter att få en mycket stor spridning, detta är en fråga som måste klargöras innan lagförslaget godkänns.

Slutligen är det beklagligt att lagförslagen inte innehåller något förslag av förändring av medlarskyddet. För några år sedan infördes meddelarskydd i offentligfinansierade privata verksamheter, men då undantogs arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Nu när större delen av Arbetsförmedlingens uppdrag ska utföras av privata utförare behöver lagstiftningen ändras på denna punkt, något som också fackförbundet ST har lyft.

Handlingar i ärendet

- AMF 2021/807-2 Yttrande över remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)
- AMF 2021/807-1.2 Remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27), KS 2021/1113

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Salar,Rashid	2021-10-19
Karin,Erlund	2021-10-19